

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr.
V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej

Tečaj XLII.

V Ljubljani, 1. listopada 1889.

List 44.

Vabilo ranjih.

O prijatelj dragi naš!
Vabimo te dans v domovje,
Med okinčano grobovje;
Ali nas še kaj poznaš?

Mi — glej! versta za verstó,
Tukaj čakamo vstajenja;
Ti še vživaš luč življenja,
O poslušaj nas zvestó:

Tudi mi, kot ti sedaj,
Smo veselo kdaj živeli,
Malo v mislih smo imeli —
Kakor ti — ta tihi kraj.

Prišla pa je bleđa smert,
Kakor ropar, tat po noči,
Da od dražih nas odloči,
Položi tu v grob odpert.

Naša trupla tu ležé,
Kdaj lepé — zdaj červov hrana,
Sodba ojstra je prestana,
Duše v plamu vic terpé. —

Tu kaznuje se reznó
Vsak pregrešek, tudi mali,
Ki ga nismo tam oprali:
Ogenj pečé nas strašnó.

Blagor ti, ki še živiš!
Lahko ogneš se terpljenja,
Če za Božja razžaljenja
Se kesaš in pokoriš.

O pomisli, da boš ti
Tudi kmalu tu med nami,
Z nami bival v tesni jami,
Kjer izhoda zdaj še ni. —

Živi toraj prav lepó
Bogoljubno dobo časno,

Varuj, da ne bo prekásno —
Se solziti, pomni to!

Ko zakličé trombe glas,
Bomo v raju se sklenili
Z Jezusom; — prijatelj mili,
Z Bogom! moli dans za nas! —

Radoslav.

Če Cerkev res védo prezira. *)

(Konec.)

Potem ko sv. Oče pohvalili lepe oblike starodavnih klasikov, pristavljajo dalje:

Ko je katoliška Cerkev spoznala korist teh nauk, je vselej po vrednem cenila učenje humanitetnih vednost, kakor vsega, kar je spodobno, lepo in hvale vredno, in veliko je držala do tega, ter vselej skerbela, da se taki nauki pospešujejo. In zarés, cerkveni očetje, kolikor so njih časi dopuščali, so bili vsi izobraženi v zadevnih vedah, in med njimi so mnogi tako izverstni v zmožnosti in umetnosti, da jih naj odličniši rimski in greški pisatelji komaj kaj prekosé. Enako se je Cerkvi zahvaliti za veliko dobroto, da ona po večem je pogubi otela starodavne knjige latinskih in greških pesnikov, govornikov in zgodovinarjev. To pa je tudi slehernemu znano, da ob časih, ko so blage véde umolknilé, ali zarad divjačnosti ali zarad nemarnosti, ali pa ko je bila vsa Evropa v orožnem rožlanji, takrat so nauki v edinih občinah mnihov in duhovnov še našli pribežališče.

Ne smé se pa tudi zamolčati, da mnogi rimskih papežev, naših prednikov, so sloveči v teh plemenitih vedah, zarad katerih se imenujejo olikani tisti, kateri so v njih izurjeni. V tem oziru

*) Gl. „Dan.“ list 29.

ostane gotovo neugasljiv spomin Damaza, Leona in Gregorija, ki sta imenovana Velika, pa Zaharija, Silvestra II, Gregorija IX, Evgenija IV, Nikolaja V, Leona X. In v tako dolgi versti papežev javaljne najdeš kterega, da bi se mu ne bilo zahvaliti za nauke v mnogem oziru. Kajti po njih skerbljivosti in darežljivosti so se po vsih krajih vstanavljale šole in vstavi za ukaželjno mladino, napravljale se bukvarne za obiskovanje verlih zmožnost. škofje dobivali so povelje, da naj po svojih škofijah prično šole in nauke, bili so obilno odlikovani učenjaki in z obljubami prav velikih daril spodbudovani k večemu napredovanju.

To je tako gotovo in jasno, da velikrat tudi grajavci apostoljskega Sedeža rimskim papežem dajejo to hvalo, da imajo velike zasluge za učenosti.

Tako pišejo sv. Oče kardinalu Lucidu Mar. Parochu, svojemu namestniku, in naznanjajo svojo voljo in sklep, da naj se omenjeni nauki z vso skerbljivostjo poživljajo tudi med duhovstvom in bodo naj v cvetu, kakor nekđaj, — in sklepa: Imamo pa prav veliko zaupanje v tvojo modrost in tvojo gorečnost, ter pričeli bodemo razloženi načrt v svetem našem rimskem semenišču. Naša volja je tedaj, da v tem vstavu naj se vravnajo gotove določene šole za mladenče bolj bistre glave, kateri bi po doveršenem navadnem tečaju italijanskih, latinskih in greških naukov pod spretnimi učeniki mogli doseči kaj bolj doveršenega in popolnišega v trojni tej versti. Da pa se reč posreči po Naših željah, bodi tebi naloženo, izvoli spretnih móž, katerih nasvet in prizadevanje, pod Našim vodstvom, bode služilo v storjeni namen.

V Rimu 20. maja 1885.

Papež Leon XIII.

V večje pojasnjenje vsega tega naj pristavimo tukaj še, kar je té dni prinesel „St. Rupertus Blatt“ pod napisom „Papež in učenost.“ Pripoveduje namreč, da v Parizu sta bila v začetku unega mesca (oktobra) dva mednarodna zvezdoslovna shoda. Eden je pripravljaval fotografijo vesoljnega zvezdatnega obnebja, drugi pa bolj posebej fotografovanje raznih nebesnih óbel. Prvega so se vdeležili vladarski poslanci, ki so se sošli z namenom, da osnujejo fotografičen nebesovid, drugega pa astronomi, ki se poslužujejo tega novega preiskovalnega pomočka.

Ob enem je bil tudi meteorologiški shod, kterega so se vdeležili mnogi direktorji meteoroloških vstavov.

Pri vsih teh kongresih je bil pričujoč tudi slavni P. Denza, kateri je bil od papeža nalašč

v ta namen poslan in povsod sprejet z naj večo priserčnostjo. Le-tá je naznanil, da se bo v Vatikanu vstanovila nova zvezdarna, kar je bilo od vsih sprejeto z naj večo pohvalo. Ta nova zvezdarna je bila zdajci tudi enoglasno sprejeta med tiste zvezdarne, ktere se bojo vdeleževale pri fotografičnem studium-u nebesne karte; te zvezdarne so razdeljene po vsem svetu in šteje se jih 20.

Splošno občudovalo se je na tem kongresu velikoserčno početje sv. Očeta, ki uklub vsih svojih bridkih okoliščin vender ne opustijo še astronomiške véde pospeševati.

Bodi še opomnjeno, da tako živa veda se goji le v katoliški Cerkvi; na Jutru, odkar so odpadli od edinosti sv. Cerkve, je suhota in stagnacija, zlasti med odpadlim duhovstvom, — enako na Večer, še celo tudi med anglikanskim. In pri nas — kako vse bolj žive bi bile n. pr. univerze, ako bi se iz njih po večem ne bil odstranil katoliški duh.

Lepa smert mladega zamorca.

(Misijonar naznanja v zamorski vstav v Veroni.)

Kahira, 16. septembra 1889.

Prečastiti g. vodja!

Smert jednega zamorskih dečkov, katere imamo v tukajšnjem zavodu, je pred nekaj dnevi napravila tako globok vtis name in na moje sobrate, da se ne morem zderžati, da nebi poslal Vam malega poročila, ter naj tudi Vi občudujete in hvalite milost Božjo, katera ima tako blagodejen vpliv do teh, še-le pred kratkim in pri sv. kerstu prerojenih duš.

Ta naš deček je bil Mabrus, o sv. kerstu Rudolf, kacih 16 let star, iz Fertitske dežele. Le-ta pokrajina ima zelo obširne pašnike in zato tudi mnogo domače živine. Spominjal se ni več svoje domovine, celo svojih starišev ne. Pripovedoval je, da je še kot majhen otrok pasel nekđaj živino s svojimi tovariši, ter bil ugrabljen od ljudi sovražnega rodú. Odpeljali so ga zelo daleč, ter ga prodali nekemu gospodarju, ob kratkem, postal je suženj. Ko je malo odrastel, zamotal se je tudi on v Mahdijevo rogovilstvo, ter pripadal nekaj časa dervišem, kateri so ga kasneje prodali Barabrom (Berberom), divjemu rodu. Toda od teh je ušel in prišel v Vadi-Halfo, kjer so ga ravno tam se nahajajoči egiptovski vojaki vjeli. Ko so šli le-ti, od ondot, peljali so ga seboj v Kahiro. Tu so ga izpustili, in stopil je v službo k neki mozlemski družini. Zarad vednega pretepanja pa je zbežal

od ondod, in ker je slišal o našem vstavu za zamorce v Kairi, prišel je prosit, da bi ga sprejeli. To se je zgodilo. Toda, ker je bil Mabrus, zelo živ deček in polen ognja, ter si želel vetrasto življenje, ni mu bilo všeč mirno življenje našega vstava; zato je zbežal nekega dne, ter se nekaj mesecev okrog klatil. Po naključbi prišel je jeden naših patrov do njega, ko je ravno stal na arabskem vozu. Mabrus je hitro doli skočil ter šel patru poljubit rokó. Misijonar, ne malo začuden nad tem lepim činom, ga je prijazno sprejel, ter mu ljubeznjivo pred oči stavil, koliko krivico je storil, ker je zbežal iz misijona, in ga je konečno povabil, naj se verne nazaj. Deček ni nič odgovoril; čez nekaj dni pa je prišel v vstav, proseč, naj ga zopet sprejmó.

Ker se je predstojnik bal, da ne bi dajal slabega zgleda drugim dečkom zaradi svoje nestanovitnosti, ga ni hotel precej prejeti. Ko pa je konečno sprevidel, da je odločen ostati v zavodu, sprejel ga je. Med tem se je po neutrudljivi delavnosti našega milostn. škofa, kateri je pravi oče ubozih zamorcev, odperla konečno naša poljedelska naselba v Geziri (na Otoku). Mil. gospod škof namreč popolnoma daruje samega sebe zamorcem in po premaganji neverjetnih in lahko se reče neštevilnih težav je s poterpežljivostjo pridobil ta kraj za zamorce, da jih uči delati. Tjekaj poslali smo med drugimi tudi Mabrusa. Ali takrat, ko se je potikal po mestu, nakopal si je strašno bolezen, nekako pljučnico, katera ga je poslednjič pahnila v grob. Ko se je čez nekaj časa videlo, da bi na deželi ne imel potrebne take postrežbe, kakoršno je zahtevalo njegovo stanje, poklical ga je prednik nazaj v kahirski vstav. Učili smo ga sv. vere in na lastno prošnjo bil je kerščen 16. januarija tekočega leta. Dobil je pri kerstu ime Rudolf, kakor smo že omenili. Toda Gospod, vedno občudovanja vreden v svojih sklepkih, je tej duši, katera se je zedinila z njim v sv. kerstu, hotel naložiti tudi razna terpljenja.

In res, čez nekaj časa ohromel je popolnoma na nogah, tako, da ni mogel več storiti niti najmanjšega koraka. Zato je bil prisiljen vedno ležati na svojem angarebu (neka nizka postelja). Ali kako bi Vam mogel kedo razložiti, prečastiti oče, bolečine, katere je morala preterpeti ta duša Gospodova do smerti? — Ne upirajoč se našim poskušnjam ozdraviti ga, dobil je strašne rane, ki so mu pripravljale neizrečene muke. Mislite si, kake štiri mesece neprenehoma ležati na teh globokih in širokih ranah! Skoro vsak dan smo ga morali nesti v kopel, kjer so se mu rane zdravile s kloroforom in raztopljeno

kislino, da bi zabranili raka. Misliti se morete sami, kolike bolečine in muke je čutil, kedar ga je bilo treba premakniti. Poskusili smo tudi z mlačno koplo. To je bilo zelo dobro za njegove rane, toda persi njegove niso mogle tega prenašati, ker je bil še vedno bolan za pljučnico.

Kakor so bile velike bolečine, katere je ta lepa duša prenašala, nič manjši ni bila tudi njegova poterpežljivost in vdanost v voljo Božjo, s katero jih je terpel. Nikdar ni izustil nikake manj v voljo Božjo vdane besede, katero je na tak način kazal. In ko mu je o neki priliki jeden patrov dejal, da mu je morebiti Bog poslal tako hudo bolezen zato, da bi mu ne bilo več moč uiti iz misijona in da bi bila tako njegova duša rešena, je smehljaje priterdil tej opombi. Kedar je hujsi nego po navadi zbolel, in se mu je radi neizrečene bolečine izvil iz pers kak zdihljaj, bilo je glavno sredstvo, ga pomiriti in potolažiti, ako se mu je pripovedovalo o sv. raju in o bolečinah, katere je preterpel Jezus Kristus zanj na križu. O tacih prilikah je berž stegnil roko k bridki martri, katero je imel vedno pred seboj, ter jo je pobožno poljubljal. —

„Oče,“ dejal je tolikrat in tolikrat, „kako zelo želim umreti, da pridem v sveti raj in bom vedno bolj in bolj Boga ljubil, ter prosil za Vas in za ves misijon.“ „Pa bi se ti tudi res spomnil in za nas prosil Boga?“ „Da, nikdar ne bi pozabil in molil bi tako goreče.....“, in to je dejal tako vneto, da so mu solze oči zalile. In dasiravno še-le novospreobrnjenec, bil je vendar tako občutljive vesti, da je vselej še tisti večer prosil za spovednika, ako ga je kedaj prevelika bolečina pripravila k majhni nesterpljivosti, da se je spovedal.

Bil mi je neizrečeno hvaležen za vse, kar sem zanj storil, in terdil je vedno, da ni vreden tolike skerblijivosti, kakoršno mu skazujemo.

Zvečer pa, zlasti v zadnjem času svojega življenja, ni hotel nikdar zatisniti očesa, če nisem prej prišel z njim molit in mu dat sv. blagoslov. In če kedaj nisem precej prišel, hoteč ga poskusiti, pošiljal je neprenehoma k meni poklicat me, in potem mi je dejal: „Oče, ali ste bili pozabili? Moliti morava še za ta večer.“ Poslednjo uro svojega življenja je pričel zgubljeni pogled, in zato me je neprenehoma klical, hoteč se prepričati, če sem blizu njega. Dejalo mi je: „Ne zapustite me ta trenotek; delajte mi družino ta čas in potem pojdem v nebesa, da bodem molil za Vas. Že vidim nebesa nad svojo glavó.“ In čez dobro minuto nato je izdihnil svojo čisto dušo v naročje Bogu, 3. septembra ob ¼ na devet popoldne, moléč Češčena-Marijo. Oh, kako se

zopet oživi gorečnost misijonarju, kedar mu Gospod dodeli milost, da vidi tako obilno poplačan svoj trud! O, da bi dal tudi meni gospod tako lepo in srečno smert!“

Vaš najponižnejši sin v Jezusu Kristusu

Ant. M. Roveggio F. D. S. C.
(Nigrizia.)

Kako se je praznovalo kanonizovanje sv. Ignacija in sv. Frančiška Ksav. v Ljubljani 5. julija l. 1622.

(Konec.)

Peto gledišče pri Viskojevi hiši. Tu stojé vstavniki redov. V sredi na vzvišenem mestu sedi vera, deržeč z desnico knjigo pravil, z levico pa križ. Na desni strani je sv. Frančišk, ki prejema rane od Križanega, sv. Dominik, ki derži z desnico knjigo in z levico lilijo, pri nogah ima pa zemeljsko oblo z gorečo bakljo. Dalje so tu sv. Benedikt, sv. Brunon in sv. Bernard s svojimi znaki, sv. Ignacij s knjigo določb in imenom Jezusovim; vsak izmed njih nosi obleko svojega reda. Napis se glasi: „In sam najvišji je vtemeljel“ (Ps. 86.)

Sesto gledišče pri knjigarni Hillerjevi. V njem stoji sv. Ignacij v domači obleki, na glavi ima baret, v roki pa rožni venec in knjigo za vaje; predstavlja mu angelj sv. Frančiška v elegantni francoski opravi in štiri druge mladeniče, ki hočeje postati Ignacijevi družbeniki. Napis: „Vsak človek se bo družil s sebi podobnim.“ (Eklez. 13.)

Sedmo gledišče, dolgo in mogočno zaradi mnogih različnih oséb, se vidi ob delavnici Jajanzellija. Štirim pošastim leté iz gobca puščice: prva je laž, druga obrekovanje, tretja zasramovanje, četrta sovraštvo. Štirje kovači spretno kujeje puščice preganjanja proti novi družbi Jezusovi, hudič pa piše ogenj. Z druge strani se prikaže Kristus, nesóč križ, in iz ust mu gredó besede: „Jaz bom vam milostljiv!“ Prikaže se sv. Ignacij z družbeniki in nad njimi napis: „Potrpežljivost vam je potrebna.“ (Hebr. 10.)

Osmo pri Pittorferjevi hiši. Visoko plove ladija proti Indiji. Spodaj hudobni duh, zgoraj sv. Duh, na sredi sv. Mihael. V sredi ladije stoji sv. Frančišk Ksav. z evangelijsko knjigo v levici in s popotno palico v desnici. Spremljevalke na ladiji so mu štiri poglavitne čednosti s svojimi znaki. Spredaj ljubezen z gorečim sercem, ki je spremljevala sv. Frančiška in ga gnala v Indijo oznanovat Kristusov evangelij. Vesljajo štirje angelji. Napis slóve: „Pojdite, hitri poslanci, k razdeljenemu in razterganemu ljudstvu, za katerim ni nobenega družega!“ (Iz. 18.) V sprednjem delu ladije tolče bobnar, ki ima na eni strani bobna zapisano: „Mir z Bogom“, na drugi strani pa „odpuščenje grehov“. Pred ladijo gre Neptun, grožéč s trizobom morju, da naj pustí mirno pot brodarjem.

Deveto gledišče zagledaš pri malem tergu, koder se gre gori na grad. V sredi stoji cerkev, ob stranéh pa sv. Ignacij in sv. Frančišk z baretom na glavi in rovnico v rokah. V sredi je angelj, ki iz verča izliva vodo, katera pomenja milost božjo. Okrog teh

so štirje deli sveta. Ta dva svetnika sta storila, kar pové zgoraj napis iz evangelija: „Pojdite tudi vi v moj vinograd!“ (Mat. 20.)

Deseto je pod lipo pri mostu. V njem vidiš cerkev s krasnim zvonikom. Obdajata jo sv. Ignacij in sv. Frančišk z rimskima sekirama v rokah ter je na eni zapisano: pobožnost, na drugi: učenost. Spodaj leži grozna zvér; kadar se gane, da bi poderla cerkev, zapretita ji in zaverneta jo s sekirama. Pomen ima: Ta dva sta branila cerkev božjo s pobožnostjo in učenostjo in jo branita zdaj še po svojih družbenikih. Napis se glasi: „Bramba Cerkev.“

Jednajsto, najkrasneje okinčano, stoji blizo jezuitskega pokopališča. Napisano vidiš: „Apostol indijski.“ Na zvišenem prostoru stoji sv. Frančišk, z eno roko derži srebern kotliček, z drugo pa kropilnik iz zimzelena (pušpana). Poleg njega sta dva indijska piskača, lepo okrašena s pavovim perjem, z loki na ramah in zlatimi čašami v rokah. In Etejopčki sučejo se tako gracijozno okrog sv. Frančiška, da bi jih ljudstvo ves ljubi dan nepremično gledalo, ko bi se jim ne bilo ukazalo, da naj mirujejo. Tako je ljudem všeč dečkov petje in ples. Ti pa skačejo zato, da naznanjajo serčno radost, da so od sv. Frančiška prejeli sv. kerst. Zato večkrat med skakljanjem dva zapojeta naprej, kakor v litanijah, in drugi odpójó: „sv. Frančišk, za nas Boga prosi!“

Poslednje gledišče stoji pri vhodu na jezuitsko pokopališče. Tu sta: sv. Ignacij, oblečen v mašno obleko, in sv. Frančišk Ksav., v superpeliceju in z belo lilijo okinčan, persi odpiraje z rokama božjim navdihom, oba poveljčana med drugimi vstanovitelji redov. Napis: „Nahajata se v številu svetnikov.“

Ko je prišel sprevid nazaj v cerkev sv. Jakoba, se je bilo nabralo toliko ljudi, da je bila od velikega oltarja pa do Pittorferjeve hiše glava pri glavi in težko se je skozi perilo. Na prižnico stopi ljublj. škof Tomaž Hren v škofovski opravi in pridiguje v slovenskem jeziku ter tako navdušeno razlaga, kar se je videlo v glediščih, da je bilo vse ganjeno. Po pridigi se je pričela velika maša okrog enajstih. Maševal je škof sam in ob konci so spremljali bobni in trombe in gromenje kanonov slovesno zapeti „Te Deum.“

Iz cerkve so šli odličnjaki v obširno novo sobano jezuitskega kolegija, ki je bila s podobami in zelenjem okusno olepšana. Tu je bil obed za 50 oséb. Popoldne okrog ene so se vsedli okolo miz grofje in baronje, vitezi in plemenitniki in meščani, duhovni in svetni gospodje. Bili so skupaj do štirih. Drugi dan se je razdelilo med ubožce več kakor 500 hlebcev belega kruha, nekateri so dobili tudi kaj kuhanega in kozarec vina. Vse to se je pa zgodilo zato, da bi ljudem bolj v spominu ostal dan povišanja sv. Ignacija in sv. Frančiška Ksav. Poslali so jezuitje patra zahvalit se vicedomu in magistratu, da sta tako izdatno pomagala pri tej slavnosti.

A. K.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Kočevja, 20. okt. 1889. (Nova Kočevska cerkev.) K obravnavi za tukajšno novo farno in dekanijsko cerkev, ktera se je veršila 12. oktobra pri tukajšnjem c. kr. okrajnem glavarstvu, je bilo

prišlo mnogo konkurentov, pa še več jih je doma ostalo. Oznanjeno je bilo namreč s prižnice in tudi slavno mestno županstvo je trikrat oklicalo, da kateri privoli v zidanje nove farne cerkve po predloženem obrisu g. barona Schmidt-a, mu ni potreba k obravnavi priti. Vsled tega oznanila in oklica se meščanje obravnave niso vdeležili, ker vsi domači meščanje komaj čakajo, da bi se vendar že enkrat znebili tako majhne, tako slabe, in za celo Kočevsko sramotilne farne cerkve; in tudi mnogi s kmetov so iz tega vzroka doma ostali. Pa tudi vsi veljavni, pametni in dobrohotni farani, ki so bili prišli k obravnavi, so se zderžali glasovanja za popravilo stare cerkve, oziroma stare kapele, ker z meščani vred dobro vedó, da bi bilo vse popraviljanje prazno delo, in zaveržen denar.

Sedanja farna cerkev ss. Fabijana in Sebastijana je bila s prvega hišna kapela knezov Averspergov, ki so ob času svojega tukajšnjega bivanja imeli svojega duhovna. Ta kapela, kakor svedoči stolp iz 14. stoletja, je bila dvakrat dozidana in je zdaj po vsem podobna zastarelemu nepravilno zidanemu magazinu; v nji je za 6—700 poslušalcev prostora. Naša fara pa šteje nad 5000 prebivalcev; zatoraj se meščanje pripravljajo že nad 50 let k zidanju nove in dostojne farne cerkve; ali odlašali in odlašali in boljših časov pričakovali so do zdaj, do skrajne meje, do ktere se odlašati more. Ali zdaj ni več odlašati, ker zob časa je omenjeno cerkev tako do belih kostí oglodal, da se mora v kratkem, ali vradno zapreti ali pa podreti in ravno na tem prostoru, toda za nekoliko metrov od ceste nazaj, nova cerkev zidati, ker ta prostor je tudi po mnenju g. bar. Schmidt-a naj lepši za novo cerkev in naj pripravnisi za olépsanje mesta. Naša farna cerkev nikakor ni sposobna za samo prenovljenje, rekonstrukcijo, ker je veliko nad polovico premajhna in zarad tega nad polovico faranov ob nedeljah in praznikih božje službe opraviti ne more; posledica tega je, da je tukaj dušno pastirovanje grozno slabo, da, rekel bi, prežalostno, in temu se mora v okom priti, naj veljá, kar veljá. Nadalje naša farna cerkev tudi zaradi svoje lege nikakor ni za popravo, ker seže prav tik do ceste in je neprilichno, da ljudje pri natlačeni cerkvi pri službi božji na cesti stojijo; tudi daje neprilichna lega slabe magazinu podobne cerkve lepemu mesticu neprijeten obraz; je toraj živa potreba obširnejše in dostojne farne cerkve, kakor tudi olepšanje mesta glasno tirjati, da se sedanja nedostojna farna cerkev podere, in na ravno tem prostoru, nekoliko metrov nazaj, veličasten in prostoren Božji hram sozida. Slednjič sedanja farna cerkev tudi iz teh vzrokov nikakor ni sposobna za predelavo, ker ima njen glavni zid in njen obok po vsi dolgosti do prezbiterja nevarne poke, ki se vedno očitneje kažejo. Tudi mogočni stolp je po izreku barona Schmidt-a „na jetrih bolan“, na več krajih izboknjen in se mora podreti.

Kdor toraj iz enega ali druziga vzroka terdi in na to dela, da naj se stara in nedostojna farna cerkev le popravi in zidanje nove cerkve zopet odloži, je velik nasprotnik dušnega in materialnega napredka kočevskih faranov, ni prijatelj olepšanja našega mesta.

Zvedeli smo bili še pred dotično obravnavo, kako so se nekteri na vse kriplje prizadevali, nadražiti zlasti tukajšno kmetiško ljudstvo zoper zidanje

nove farne cerkve, ker so njim na vso sapo po časnikih govorili in jih zagotavljali, da bo nova cerkev stala nad 200.000 fr., da bo potem na vsakega posestnika in kajzarja prišlo 300, 400, 500 fr. in še več; da hranilnica nima toliko denarja, in da nima pravice posojati za zidanje cerkve in da hočemo ljudstvo s to obljubo le slepiti in ga zapeljati. Take in enake nezmisli so se trosile med nevedno in prosto ljudstvo. In kakošnega sadú je tako hujskanje obrodilo pri mnogih, se je berž pri začetku obravnave pokazalo. Ko so namreč tako nadraženi mene pri obravnavi ugledali, so mi začeli s pestmi žugati in vpiti, da jih hočem ob hiše in zemljišča pripraviti, in spraviti na beraško palico, češ, kakor se je godilo pri zidanji cerkvá v Ribnici, v Fari pri Kostelu in v Morobicu! In kaj mi je bilo druzega storiti, kakor molčati in tiho prositi: Gospod, odpusti jim; saj ne vedó, kaj delajo! Ko je pa c. kr. komisar razburjenemu ljudstvu dál prvo vprašanje, če so zadovoljni novo cerkev zidati, so skoraj vsi in zlasti oni, ki imajo naj manj govoriti, zaklicali: da ne, in v tem zmislu se je potem vsa obravnava veršila, ker so pri celi obravnavi skoraj le vedno eni in tisti kričači hotli imeti odločilno besedo. Trezno misleči možje so se pa glasovanja za popravilo stare cerkve zderžali in se zaradi razburjenosti ljudstva niso upali za novo cerkev glasovati, kar bi bilo po takratnih okolšinah brez uspeha. Da se je omenjena obravnava za zdaj izšla v škodo zidanja nove cerkve, se ni čuditi. Ko bi se postavim prostemu in tako nadraženemu ljudstvu vprašanje stavilo: če je zadovoljno davke vplačevati, bi brez dvoma kot iz enega gerla odgovorilo: da ne; in ko bi se mu nadalje vprašanje dalo, ali hoče svoje sinove v vojake dati, bi gotovo zopet enoglasno odgovorilo: da niti enega neče dati. Ko bi se bilo pri obravnavi ljudstvo dalo podučiti, da bi se mu bili overgli omenjeni predsodki, s kterimi so jim bila ušesa napolnjena, in se zagotovilo, da toliko in toliko in nič več se ne bo za novo cerkev tirjalo; sem si svest, da bi bili potem vsi brez izjeme glasovali za novo cerkev. Pa kdo bi se bil upal nahujskano in razburjeno ljudstvo podučevati, ker ni bilo sposobno za trezen nauk?

Po načertu barona Schmidt-a bo naša cerkev stala 82.000 gld. Direktnih davkov plačuje vsa naša fara nad 10800 gld.; od tega davka pride nad $\frac{1}{10}$ na meščane in $\frac{1}{10}$ na kmetiške prebivalce. Ako odločimo na en forint direktnih davkov 6 kr. za novo cerkev, dobimo na ta način od davkoplačevalcev 64.800 fr. drugo pride na patrona in na „pfrindnerja“, in nekoliko homo pa pri dobrih ljudeh sprosili. Do zdaj sem nabral 6000 gld.; za ta denar smo kupili prostor za zidanje nove cerkve za 6500 fr. Preračunil sem po direktnih davkih, koliko pride za zidanje nove cerkve na posamezne meščane, in koliko na posamezne kmetovalce. Po tem računu bodo meščanje, ki imajo mnogo direktnih davkov, občutljivo prizadeti, posebno bogataši, imeli bodo pa tudi iz tega svoje koristi; kmetovalci pogrešali pa bodo prav lahko svojo v priméri majhno svoto. Poslal sem omenjene račune v vsako vas, in vsi se čudijo, in skoraj neverjetno se jim dozdeva, da zamore po letnem (anuvitetnem, plačilu tako nezatna svotica za zidanje nove cerkve zadostovati, in vsi skoraj enoglasno terdijo, saj kolikor je meni znano, da ako jih kdo zagotovi, da imajo samo toliko plačati, kolikor moj

račun izkazuje, radi in z veseljem privolijo v zidanje nove cerkve po omenjenem načertu. Ker je tukajšno ljudstvo tako grozno nezaupno in misli, da ga hoče vsaki opehariti, bi bilo koristno in pripravno, ko bi dotične visoke oblasti to reč določile. Tukaj je bila duhovska bira že leta 1853 odkupljena, in nad 100 let niso farani dali niti beliča za popravo farne cerkve; toraj ne bo nobenemu kmetovalcu, ako ima le dobro voljo, to majhno plačilo za novo cerkev sivih las delalo, in toraj tudi nepoklicanim ni treba velikih in nepotrebnih skerbi imeti, da bi kdo zavoljo te malenkosti obožal; zakaj v vsaki fari, kjer imajo še biro odrajtovati, je tista vsakoletna bira več vredna, kakor tukaj letna svota, katera se bo po anuitetnem plačilu dajala za zidanje nove cerkve. Poleg tega pa želim tudi še znanprej terkati na serca dobrotnikov in jih pohlevno prositi milih darov za zidanje naše farne cerkve, in upanje me tolaži, da bo dobri Gospod Bog nam še mnogo usmiljenih in dobrotljivih serc naklonil. Ako toraj visoka deželna vlada s svojim vpljivom in veljavo nam na pomoč priti blagovoli, in ako nam milostljivi Bog dobrih serc nakloni, bo v kratkem času nova prostorna cerkev v romanskem slogu, pravi umotvor barona Schmidta, kinčala naše prijazno mesto, ki bo našim potrebam zadostovala.

Josip Kresè.

Od gorenjske strani, konec oktobra. (Nekoliko čertic o „pravoslavju“)*. Tam iz Podrage v Vipavski dolini na Notranjskem širijo se že nekaj časa tako žalne novice po sveti, kakor se enake niso čule iz naše mile slovenske domovine gotovo že stoletja ne. Cela ondotna občina (pa vender ne cela; Vr.) namerava nekje, — ako je res tako, kakor se piše, — prestopiti iz katoliške vere v „staroversko“, ali kakor je v novejšem času postal priljubljeni izraz: v „pravoslavje“!!! — Človek bi skoraj mislil, da edino le beseda „pravoslavje“ zgače večino ondotnih stanovnikov tako močno v ušesa, da trobijo tje v en dan v svoj rog. češ: mi hočemo biti „pravoslavni“; nikdar pa ne prevdarjajo nasledkov, v katere bi jih pripeljal ta prenesrečni korak. Brezdvomno kupujejo ti ljudje, da se poslužimo priprostega domačega pregovora, „mačka v žaklji“, ter tišijo z glavo nekam tje naprej, ne vedoč kam! Sliši se med drugim, da eni pravijo: „Mi hočemo imeti slovansko liturgijo“. No poglejmo. Pisalec teh verstic je imel večkrat priliko, se ve iz radovednosti, vdeležiti se na Hervaškem staroverske, ali po novem rečeno: pravoslavne božje službe. Umeva precej dobro tudi hervaščino, a od vseh molitev in petja je razun pogostnega „Gospodin pomiluj!“ razumel le redko katero besedo. Se vé, če bi se za Podražane, kadar bodo postali staroverci in imeli lastno staroversko cerkev, napravila nalaščna slovenska liturgična (mašna) knjiga (namesto staro slovenske, kakor se rabijo po

staroverski božji službi), potem bi bilo nekaj za jezik; rečemo: nekaj, pa želtavo malo. To bi bilo kar pravoverni katoliki, bodi si že ktereколи narodnosti, tedaj tudi Slovenci in z njimi vred Podražani, že tako kot tako imajo. Ali se ne bere katolikom v njihovem maternem jeziku vsako nedeljo in zapovedani praznik sv. evangelij? Ali nimajo oni mnogo postitih molitvah, ki jih duhovni pri sv. maši in drugih svetih obredih opravljajo, natančno posnetih molitevni bukev? Kdor je dober pravoveren kristjan, on v maternem jeziku lahko sledi popolnoma mašniku pri altarji ves čas sv. maše, naj si bo že te ali une narodnosti, ne da bi moral postati „pravoslaven“. *)

Pa, — oglejmo si „pravoslavje“ še po kaki drugi strani. Ako se n. pr. tu ali tam vpraša: „kaj pa vaš gosp. župnik? ali kaj vaš gosp. kaplan?“ se bo prav pogosto čulo: e, so prav „faj gspud“, — dobro četert ure, pa so z mašo pri kraji. Če traja sv. maša pol ure, so že gospod mnogim preveč kasni. Staroverska ali „pravoslavna“ božja služba pa traja — nota bene: brez pridige — celo uro in tudi več. Vzemimo čas, ko bi žvižgala burja okoli cerkve, „pope“ pa bi maševal celo uro in še dalj, — e, pej bi ne bil Podražanom odveč „faj gspud“, čeravno bi bil pravoslavni „plebanuš“.

Kaj pa še le staroverski ali „pravoslavni“ posti? Kdo zna, ali so se Podražani že dali kaj poučiti o tem? Glej, ljubi moj prijatelj, ki to bereš, in slušaj; govoril ti bom prilično, in prav po domače: Ako si katolik, in ješ postni dan n. pr. meso, pečenko, klobaso ali kaj enacega, kaj ne, o tebi se reče, da mersiš? V pravoslavni veri ni le tudi ravno tako, ampak še dokaj ostrejšje. Le zapomni si dobro prijetnosti staroverskega posta: Ako si „pravoslaven“ in si postni dan zabeliš žgance ali druge jedi z maslom ali srovim maslom (putrom), ti s tem mersiš; — če si vliješ med kavo mleka: ti mersiš; če prigrizneš k polenti košček sira: ti mersiš; ako si daš narediti kterokoli si bodi jajčno jed in vžiješ: ti mersiš; ako vživaš ribe: ti mersiš, — z eno besedo: kar je živalskega, ali kar pride od živali, če v postni dan vživaš: ti mersiš. Vsega tega katoliška Cerkev svojim vernikom o postih zavživati ne prepoveduje; **) nasproti pa staroverci ali „pravoslavni“ take dni smejo vživati le to, kar rodi zemlja, namreč: močnate jedi, sočivje, kuho, za zabelo (začimbo) pa smejo rabiti edino le olje. Kdor ima slab želodec in je sploh slabega zdravja, kako mu presedajo take jedi, zlasti če jih ni bil od mladosti navajen. Če človek danih božjih ali pa cerkvenih zapoved ne spolnuje, greši, — grešiti pa prepoveduje vsaka vera: tudi „pravoslavna“.

Kaki žalostni nasledki izvirajo za dušo, ako kedo odpade od katoliške Cerkve in prestopi v drugo vero, je „Danica“ že večkrat omenila. Le pomislimo: Katolikom se v njihovih farnih cerkvah služi vsaki dan najmanj ena sv. maša, katere se verniki, ako jim dopušča čas, lahko vdeležijo; shranjeno ima ondi Presv. Rešnje Telo, katerega lahko vsakdo vsaki dan in skoraj katero uro mu je drago, obišče in počasti. V K. sem vidil staroversko (pravoslavno) cerkev skoz celi božji teden zaperto, razun če se je

*) Ravno, ko je bil ta članek spisan, prinesla je pisalcu pošta „Slovenca“ št. 246 z dne 25. okt., v katerem se nahajata spisa: „Kaj hočejo podražani“, in: „Iz podraške okolice“. Dotični pisalci toraj nismo stali v nikakem dogovoru eden z drugim, kar bi morda lahko kedo mislil. Tako se strinjajo pogostno človeški duhovi med saboj, akoravno so si po osebi celo popolnoma neznani. Članek se toraj „Danici“ vse eno v natis ponudi, ker je stvar pojasnjena tako, da zadevo vsaki še tako priprosti bralec lahko ume. Naj bi ga pač v prvi versti brali oni, ki omahujejo morebit med katoliško vero in „pravoslavjem“.

*) Zdi se nam, da katoličani bolje vemo in znamo pomen sv. maše, če tudi je v latinščini, kakor pa razkolniki svoje. Vr.

**) Op. Na Jutrovem, kjer se prideljuje obilno olja, je sicer cerkvena zapoved nekoliko ojustrejša; ravna se pa Cerkev vselej po okoliščinah in usmiljeno olajša v tem, kar se dá olajšati. Vr.

obhajal med tednom kak praznik. Pomniti je namreč, kar Podražani morda tudi še ne vedó, da katoliška in staroverska pratika (tako me bodo častiti bralci naj ložej umeli) ste si za celih 13 dni navskriž; toraj je pri starovercih mnogokrat prazen delavnik, ko katoliki obhajajo največji praznik. Da se eni za praznike družih ne brigajo, je jasno, in tako se pogosto zgodi, da staroverci na naj večji katoliški praznik delajo na polji, v nogradih i. t. d. ter opravljajo vsa služna dela; nasprotno pa ravno tako delajo katoliki na praznike pravoslavnih. Tudi postni dnevi katalikov in pravoslavnih se ne strinjajo. Kolike neprijetnosti, skrunjenje praznikov, postov itd. izvirajo iz tega zlasti za posle, ki pri drugovercih služijo (kar je pogosto), tega ni dopovedati.

K sklepu pa še to le: Kolike rane je vsekali nesrečni Martin Luter katoliški Cerkvi, in kako je bil on spriden človek, je sploh znano. In vender: ko ga je njegova lastna mati vprašala, ali naj tudi ona odpade od katoličanstva in stopi v njegovo novo vero, djal ji je menda: Mati! le v stari veri ostanite!! To tudi mi svetujemo Podražanom z evangeljskimi besedami: Pojdite, in storite tudi Vi tako: — ostanite v pravi edino-zveličavni katoliški Cerkvi. —k.

V Carigradu, 26. okt. 1889. Prejel sem 41 glđ., ki ste mi jih dobrotno poslali. Prav serčna hvala!.. Zato ne pozabimo moliti za vas in za vse, ki so blagovolili nas podpirati. V našem semenišču imamo 7 mladenčev, izmed kterih sta dva v duhovski obleki. Ponudeni so nam bili letos 3 mladenči, ki jih zarad pomanjkanja denarja nismo mogli sprejeti.

Pri nas je veliko pomanjkanje mašnikov, ker na Notranjskem Malgarskih misijonov je mnogo vasí, ki prosijo zedinjenja (s katol. Cerkvijo), pa jim ne moremo postreči, 1. da bi jim poslali duhovnov, drugič zarad pomanjkanja denara.

Molite, da nam Bog pošlje delavcev v svoj vinograd in da razsveti dobre katoličane, naj bi nas podpirali, da bi mogli izgojevati dobrih duhovnov, ki bi bili zmožni privabljeti k edinosti ta ubožni greški narod.

P. Polikarp Anastasiadis,
arhimandrit.

Razgled po svetu.

Rim. (Ali je še kaj poštenega?) „Civiltà cattolica“ in za njo drugi časniki napovedujejo, da pridejo na dan silo važna pisma o rimskem prašanji. Liberalni framasonski časniki vedno bahaje pisarijo o osvojitvi Rima po laški nepoštenosti, in Crispi časniške laži v zbornici ponavlja itd. Papeževa diplomacija je na vse zadnje vendar prisiljena v brambo apostoljskega Stola tudi odgovoriti, potuho in laži v tem oziru svetu popolnoma odgerniti. Delo je dokončano, samo ni še določeno, kdaj bodo sv. Oče za primérno spoznali to pojasnjenje na svitlo dati.

Reč je pa ta-le: Iz vatikanskega pismohrama so izločili pisma, diplomatske dokumente in zaupljive naznanila ter pisanja vladarjev in kraljev, ki so papežu z besedami zagotavljali svoje prijazne občutke, da bodo spoštovali njihove neprekeršljive pravice, med tem pa so pod roko snovali in delali, kako bodo papeža s prestola vergli in ga oblasti oplenili. Ob-

širno, zelo važno delo ima formo diplomatskega brambnega pisma. Nepošteno, izdajavsko snovanje in prekucijska nezvestoba se v teh pismih kaže v vsi svoji zoperni luči. Svet bo videl, kako sramotno in izdajsko je ravnanje, čigar žertva je postal Vatikan s katoličani vsih narodov vred. Strašna zakletev, že davno potuhnjeno snovana, bode s tem na belem dnevu. „Germania“ pravi, da derhteča boječnost pred razodenjem teh pisem je pri nekterih, ki so prizadeti in utegnejo priti v hudo zadrego, to učinila, da že zdaj več tako prederzno ne pisarijo.

Praga. Kardinal nadškof Schönborn nastopi perve dni listopada popotvanje v Rim, da prime iz rók sv. Očeta kardinalski klobuk; potem verne se k posvetovanju avstrijskih škofov na Dunaj, ki se imajo obhajati mesca listopada in jim bode predsedoval kardinal Schönborn, ako ne bode še dopolno zdrav kardinal Ganglbauer.

Ogersko. Pod predsedstvom kardinala Simora se godé v Pešti posvetovanja ogerskih škofov.

Bavarski naučni minister je ukazal, da pri zrelostnih skušnjah se mora zopet povzeti tudi preskušnja iz veroznanstva. — Prav; dokler se vera tudi v višjih krogih zavsem ne priznava, ne more boljše biti, in ne bo.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva

Nameni za mesec november (listopad).

a) Glavni namen:

Katoliške vlade južne Amerike.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

Božji sovražniki obhajajo stoleten spomin svojega odpada 1789; prijatelji Jezusa Kristusa mislijo na to, da je, dve sto let, odkar je On pozval človeško družbo, da se popolno posveti njegovemu presv. Sercu. Gospodoval bom vsem sovražnikom ukljub.

Te Gospodove besede se morajo spolniti; in res, človeško serce napolniti se mora z veseljem, ko vidimo, da se vlada Jezusa Kristusa po želji njegovega Serca po južni Ameriki začinja vresničevati in sicer sredi 19. stoletja, stoletja, ki se tako serdito borí proti Njemu. Nikjer niso s početkom tega stoletja krivih misel od l. 1789. z večjo navdušenostjo pozdravljali, kakor ravno po mladih republikah španjske Amerike; seveda, nikjer tudi niso grozovitih sadežev teh nazorov razločneje videli, nikjer morali obilneje žeti. Tu je ta morilna bolezen, ki vsak narod, med kterega se vtihotapi privede na rob pogina, v vsi svoji silovitosti razsajala. Po teh ameriškanskih prostih državah, ki so po teh navideznihih človeških in deržavljanskih pravicah bile popolno zmedene, je postalo prostozidarstvo tako rekoč vsemogočno, in njegovo hlinjenje in zastarela zlobnost večja kot kjer si bodi. Tudi še zdaj derži večino te lepe dežele v svojih krempljih.

A v trenutku, ko se je zdelo, da je vse zgubljeno, se vzdigne veličastni Garua Moreno, „osvoboditelj svoje domovine“, v očitnem boji proti zmagovalni revoluciji. Znano je, kako jo je uničil, kako je na njeno mesto postavil Jezusovega Serca vlado. Predno je preminulo njegovo življenje pod morilnim bodalom prosto zidarskem, je on svoj narod, kako je ljudski

zastop ekuadorski javno se izrazil, obsul z neizmernimi in neminljivimi dobrotami v telesnem in dušnem, v naravnem in verskem oziru. Celo njegovi sovražniki niso mogli temu oporekati.

Pred svojo smertjo je spregovoril smertno ranjeni Moreno prerokovalne besede, ki so se veličastno spolnile. Od bodala zadet, ni le zaklical: Bog ne umerje, ampak tudi še: Jezusovo Serce, kteremu sem svojo domovino posvetil, jo bode še enkrat iztergalo revoluciji, ter jo bode pod varstvom velikih katoliških nauk dovedlo k življenju, prostosti in časti, in še je pridjal, „zaupam v Boga, da bo iz Ekuadorja izšel blagor celi južni Ameriki.“

In res je že druga republika južno-američanska, Nova-Granada, mogočnejša kakor Ekuadov in do sedaj popolno v rokah prostozidarških, pod vodstvom Rafaela Nunjes-a nastopila častito pot, katero je Moreno odperl, in vlada Jezusa Kristusa žari ondi že v naj lepšem svitu; in na vseh stranéh, v Chile-i, Braziliji, Boliviji, Venecueli in po drugih deželah se v sedanjem trenutku kažejo znamenja naj veselejšega upanja.

Naša naloga tedaj je, da prav goreče k Jezusovemu Sercu molimo, naj On v velikrat tako strašnih bojih vterjuje, navdušuje boreče verle borilce po Quitu, in Bogati in po drugih južno-amerikanskih predkrajinah nadaljujejo delo velicega Morena. Naj se pač izpolni želja, katero je nek inozemski govornik izrekel, da pride sedaj luč Evropi od zahoda.

b) Posebni nameni:

6. S. Leonard. Rešenje kmečkega stanú. Več pijancev. Tergovci, ki so v veliki nevarnosti.

7. S. Vilibrord. Dolna Nemčija, Voditelji Serca Jezusovega bratovščine in molitvenega apostoljstva. Duhovno zdravíše.

8. S. Bogomir. Z molitvenim apostoljstvom posebno združene redovniške družbe. Za povzdigo duha dobrotljivosti med bogatini.

9. S. Teodor. Vojaki. Očitno spoznanje sv. vere. Da bi se serčno branila pravna čistost. Vojaške zadeve.

10. S. Andrej Avel. „Duhovni in obhajanci.“ Od mertvonda zadeti in pa oni, ki so v nevarnosti pred njim. Več ljudskih misijonov in duhovnih vaj.

11. S. Martin, škof. Da bi oživela vera in zaupanje v prevdnost Božjo. Posvečenje duhovnov. Odstranjenje pohujšanj. Hudo skušani.

12. S. Martin, papež. Sv. Oče. Pravičnost proti Cerkvi od strani svetnih, mogočnikov. Jetniki in preganjani.

13. S. Stanislav. Poljsko. Novinci Jezusove družbe. Mnogi, da bi mogli prejeti zakramente za umirajoče. Neverci in nespokorniki.

14. S. Jozafat. Rusija in cerkve po vzhodu. Serčnost ondotnim katoličanom. Popolen cerkveni mir v Nemčiji.

(Dalje nasl.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca. V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. —

Priporočen že 9 lét na nogah bolan, da bi se ozdravil na priprošnje Naše ljube Gospé presv. Serca in nedolžnih otročičev, če je Božja volja. — Nesrečni Podražani, da bi jih Bog razsvetlil na priprošnje Naše ljube Gospé presv. Jezusovega Serca, ss. Cirila in Metoda in sv. Marjete, ter jih obvaroval brezna, v katero omahujejo. — Neka mati goreče priporoča družbi N. lj. Gospé presv. Serca v molitev edinega sina, kt ga ji hočejo od doma vzeti, da bi ga Marija obvarovala in ohranila, da bi se ne spridil, ker ga zelo potrebuje doma. Veliko je že v ta namen molila, in opravljala devetdnevnic, ponižno prosi vso družbo, naj ji pomaga sprostiti to milost. — Bolna za zdravje.

Zahvale.

Obljubila sem, da bočem v „Zgoduji Danici“ razglasiti, ako se moji bolni sestri zboljša, ker poldrugo leto ni mogla nobenega dela delati in tudi ne v cerkev hoditi. Opravilo se je več devetdnevnic v čast Mariji Devici in sv. Jožefu in sv. Antonu Pad. Zdaj se ji je toliko zboljšal, da že v cerkev gre in upam, ako je Božja volja, da se bo ozdravila. Zato izrekam priserčno zahvalo Mariji, sv. Jožefu, sv. Antonu in jo še dalje v gorečo molitev priporočam.

Stara Loka.

A. P.

Večna hvala Bogu, ker mi je na priprošnje Naše ljube Gospé in sv. Antona čudovito vterdil zdravje ter dodelil milost, da sem dobro doveršila skušnjo in dosegla srečo samostanskega življenja.

S. A. V.

Vsako prošnjo, o Marija!, si mi uslišala, kadarkoli sem k tebi prihitela; nikdar mi nisi nič odrekla, o Marija! Dosegla sem zopet milost z gorečo molitvijo, z zaupanjem na Boga. Veliko sem namreč prestala pred zlobnimi jeziki, ali Marija me je zopet tolažila v veliki žalosti in je uslišala mojo prošnjo. Toraj hvaljeno in češčeno naj bo presv. Serce Jezusovo! Čast in hvala N. lj. G. presv. Serca! M. J.

Listek za raznoterosti.

Lurška voda, po kateri se mnogo praša, se dobiva pri č. g. M. Kolarji.

Antikrist denarje seje. V Rimu so antikristovi hlapci napravili družbo (r. druhal), ktera bode slovesno denar delila otrokom, kateri so zmožni dokazati, da leto in dan niso bili ne eno uro pri kakem verskem opravilu.

Pri Gospej-Sveti na Koroškem se je roženkransko nedeljo doveršila enajsta stoletnica ondotne cerkve. Došlo je ta dan 6 procesij in 9 tujih duhovnov; pridigovalo se je v slov. in nem. jeziku. Binkoštno dni je bilo kacih 10,000 ljudi; vsih procesij je došlo o jubeleji 75, t. j. v 5 mesecih.

Duhovske spremembe.

V Kerski škofiji. Č. g. Jan. Stibra, župnik v Timenici, je dobil duhovnijo Žitaroves; Č. g. župn. Boštj. Bachmayer, župn. v Sterenbergu, pa župnijo Marija-Rojah. — Umerl je č. g. Ant. Valentinčič, prošt Podkornosom. — Razpisani ste do konca nov. duhovniji: Marija na Otoci in Podkernom.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Iz Idrije 1 gl. „za srečo pri preskušnji.“ — V dober namen 1 gl. 63 kr. — V dober namen 10 kr. — Č. g. župn. Ant. Jamnik 7 gl. (nekomu k šoln.) — Iz Preserja 2 gl. — Č. g. župn. Lor. Krištofič 2 gl.

Za najpotrebniše misijone: Iz Preserja 1 gl. — Dobroten gospod župnik z Gorenjskega 50 gl.

Za pogorelce v Škocijanu: Iz Preserja 2 gl.

(Drugi dar. prih.)